

ZEER GEDETAILEERDE EPBD GEEFT LIDSTATEN MINDER RUIMTE

Nederland schrikt weer

Onder het voorzitterschap van Zweden werd op 17 november 2009 in Brussel een akkoord bereikt tussen het Europees Parlement en de ministerraad. Het ging om de herziening van de bouwrichtlijn (EPBD) die de energieprestatie voor de gebouwen in de EU regelt. Zal Nederland weer verbaasd wakker schrikken?

VEEL PUBLICITEIT HEEFT DEZE HERZIENING NIET gekregen, zeker niet in Nederland. Dat komt misschien omdat gedurende dezelfde tijd iedereen in de sector bezig was met de voorbereiding van de Kopenhagen-conferentie, waar immers doelen van een veel hogere orde aan de beurt zouden komen. Vanwege het feit dat de nieuwe procedureregels van het onlangs goedgekeurde Lissabon-verdrag nog in de aangenomen tekst verwerkt moesten worden en ook vanwege de benodigde tijd voor de exacte vertaling in 23 talen, zal de publicatie van deze nieuwe richtlijn pas in mei/juni plaatsvinden. Misschien worden er dan ook nog wat mensen wakker in Nederland. Dit klinkt misschien cynisch maar ook de eerste bouwrichtlijn, die in 2002 werd aangenomen, heeft in Nederland niet bepaald een warme ontvangst gekregen.

Geen sanctie

In eerste instantie reageerde het kabinet Zalm/Balkenende destijds duidelijk verrast toen men ontdekte dat de richtlijn al aangenomen was en wilde men er eigenlijk helemaal vanaf vanwege de vrees voor extra administratieve lasten en uit angst voor negatieve reacties van huizenbezitters. Pas in 2008 werd een deel van de richtlijn met grote vertraging ingevoerd. Helaas wordt de invoering van het energielabel voor gebouwen en huizen, een uiterst essentieel onderdeel van de richtlijn, in feite door de Nederlandse autoriteiten tot op heden bewust gesaboteerd. Op de website van VROM staat expliciet te

De Europese Commissie raakt geïrriteerd doordat de Nederlandse overheid op verzoeken om inlichtingen geen antwoord heeft gegeven. Er wordt nu een officiële in gebreke stelling overwogen.

lezen, dat afgeven van dit energielabel weliswaar verplicht is bij verkoop en verhuur van een huis, maar dat er geen sancties op staan als je het niet doet. Deze manier van Europese wetgeving invoeren is tamelijk uniek. Stelt u zich voor dat de Grieken (ik geef maar een voorbeeld) een richtlijn tegen het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij fruitteelt op deze manier zouden 'invoeren'. De commentatoren zouden over elkaar heen buitelen om de onbetrouwbaarheid van onze Europese partners aan de kaak te stellen. Nu Nederland met zo'n creatieve oplossing komt, zijn met

name de Consumentenbond en de Vereniging Eigen Huis daarover echter zeer tevreden, omdat deze organisaties vanaf het begin actie hebben gevoerd om huizenbezitters te vrijwaren van de kosten van zo'n energielabel en daarbij dus in ieder geval weinig oog hadden voor de belangen van potentiële kopers/huurders en het milieu. De rest van Nederland, inclusief de politiek, is zich blijkbaar niet erg bewust van dit alles en slikt de regelmatige optimistische berichten over de slimme stimulering van werkgelegenheid door energiemaatregelen in de bouw.

verbaasd wakker

In gebreke stelling

Op dit moment ligt in Brussel een klacht van gedupeerde Nederlandse bedrijven die deze energielabels wilden gaan afgeven en daarvoor investeringen hebben gedaan. Zij gaan er terecht van uit, dat door de gebrekkige invoering van de richtlijn een groot deel van hun te verwachten omzet niet meer haalbaar is. De Commissie heeft deze klacht nog steeds in behandeling en raakt redelijk geïrriteerd, doordat de Nederlandse overheid op verzoeken om inlichtingen geen antwoord heeft gegeven. Er wordt nu een officiële in gebreke stelling overwogen. Dat zal allemaal lang gaan duren en de Nederlandse overheid kan het waarschijnlijk nog wel een jaar rekken

voordat de Commissie echt ernstige juridische druk gaat uitoefenen.

Nog even voor de volledigheid: het gaat hier om een energielabel voor alle huizen en gebouwen die verhuurd of verkocht worden met daarbij een advies voor energetische verbeteringen. Dit is dus vooral belangrijk voor kopers/starters op de woningmarkt die moeten weten waar ze aan beginnen. Het is ook een stimulans voor huizenbezitters en verhuurders om de energieprestatie van hun huizen of gebouwen te verbeteren om zodoende in een betere klasse te komen.

Verbeteringen

Maar nu komt er dus een nieuwe bouwrichtlijn met een aantal opvallende verbeteringen waarvan de volgende het meest in het oog springen:

- In een apart artikel aan het eind van de richtlijn staat de expliciete eis dat de lidstaten effectieve en ontmoedigende sancties moeten instellen voor het niet navolgen van de artikelen van de richtlijn. Deze sancties moeten ook tijdig aan de Commissie medegedeeld worden. Blijkbaar wil de Commissie niet nogmaals met de creatieve oplossingen van Den Haag geconfronteerd worden.
- Verder moet de energieklaas van een huis of gebouw dat te koop aangeboden wordt verplicht in alle advertenties worden opgenomen.
- Als een gebouw of huis grondig wordt gerenoveerd, dan moeten tegelijkertijd de energieprestaties verbeterd worden tot op het dan geldende niveau voor nieuwe gebouwen! In de oorspronkelijke richtlijn werd een soortgelijke eis alleen gesteld aan grote gebouwen met een gebruiksoppervlak boven de 1.000 vierkante meter.
- Vanaf 2021 moeten alle nieuwe gebouwen zo goed als energieneutraal zijn (dus de nog in het huis geconsumeerde energie moet minstens gecompenseerd worden door de energie die in het huis, bijv. door zonnepanelen duurzaam wordt geproduceerd). Voor publieke gebouwen geldt deze eis al vanaf 2018.

Luc Werring:
Energiebesparing
in gebouwen is
een klassieke
win-win-situatie.

Er is verder nog een groot aantal gedetailleerde eisen gesteld aan bouwonderdelen normstelling en inspectie van verwarming- en koelinginstallaties.

Minder ruimte

Het is een verbazingwekkend gedetailleerde en vergaande richtlijn, in tegenstelling tot de eerste richtlijn die meer ruimte aan de lidstaten toeliet. Deze werd echter destijds aangenomen in een situatie waarbij het subsidiariteitsbeginsel sterk werd verdedigd en klimaat nog niet zo'n hot item was. Blijkbaar is men, gezien de ervaringen met de eerste richtlijn, tot de conclusie gekomen dat sommige lidstaten wat minder ruimte moeten krijgen, vooral omdat het nu om erkende gemeenschappelijke problemen gaat. Na de publicatie in mei/juni hebben lidstaten twee en een half jaar om alles in te voeren, dus vanaf januari 2013 zou het allemaal moeten werken. Of eerder. Energiebesparing in gebouwen is een klassieke win-win-situatie. Minder afhankelijk van fossiele energie, minder CO₂ en de besparingen betalen ruimschoots de extra werkgelegenheid die erdoor gecreëerd wordt. Misschien zou Nederland nu alvast kunnen beginnen met voorbereidingen, zodat we niet opnieuw achter in de rij aansluiten. Nederland is graag gidsland als het gaat om lange termijn doelstellingen en marktgeoriënteerde mechanismen voor milieu en klimaatbeheersing, en het zou nu ook deze meer concrete maatregel zo snel mogelijk en zonder uitwijkmogelijkheden moeten invoeren. Denemarken hoeft bijna niets te veranderen aan de wetgeving op dit gebied. De Denen doen alles al jaren. ■